

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelui- den tulosalueen talousarvioehdotus 2027

Sisällysluettelo

1.	TOIMINTA-AJATUS JA KESKEISET TEHTÄVÄT	3
2.	TALOUSARVIOTAVOITTEET	4
3.	TULOSLASKELMAT (ulkoiset erät, suunnittelutilanne 24.9.2026)	6
4.	TALOUSARVION PERUSTELUT, RAKENTEELLISET MUUTOKSET JA PALVELUJEN KEHITTÄMINEN	9
5.	HENKILÖSTÖMUUTOKSET	14
6.	MERKITTÄVÄT INVESTOINNIT	15
7.	HANKINTASUUNNITELMA	16
8.	SUUNNITTELUKAUDEN 2028-2030 KEHITTÄMINEN	17
9.	PALVELUTUOTTEET	19
	LIITE.....	20

1. TOIMINTA-AJATUS JA KESKEISET TEHTÄVÄT

Lohjan kaupungin sivistystoimialaan kuuluvat sivistyslautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta. Toimialan tulosalueet ovat kasvun ja oppimisen tulosalue sekä kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden tulosalue.

Sivistystoimialan tavoitteena on edistää kasvua, oppimista, kulttuuria, liikuntaa, terveyttä ja hyvää elämää. Toimialan keskeiset tehtävät ovat kasvatuksen, koulutuksen, nuorisopalveluiden kirjaston, kulttuurin ja liikuntapalveluiden tuottaminen. Haluamme olla aktiivisesti mukana ihmisten arjessa ja osallistamme kuntalaisia mukaan toimialan palveluiden kehittämiseen.

Kulttuuri ja vapaa-ajan lautakunnan vastuualueena on tuottaa laadukkaita kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalveluja. Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunnan vastuulla olevia tehtäviä hoitaa kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden tulosalue, joka huolehtii kaupungin kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalveluiden tuottamisesta ja kehittämisestä. Kehitämme aktiivisesti palveluitamme kuntalaisia osallistaen. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja Lohjan tunnettuutta kaupungin strategian mukaisesti.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluilla on merkittävä rooli kuntalaisten arjessa hyvinvoinnin ja terveyden edistäjänä. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden merkitys kuntien lakisääteinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävän osalta korostuu entisestään, kun sosiaali- ja terveystalvet siirtyivät hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan tulosalueen palvelut ovat merkittävä osa Lohjan kaupungin päivittäistä toimintaa. Palveluiden laadun ja asiakastyytyväisyyden jatkuva seuranta mahdollistaa toiminnan kehittämisen myös tulevien vuosien tarpeita vastaavaksi. Väestörakenteen muutos vaikuttaa kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen toiminnan sisältöön ja etenkin ikääntyvän väestön palveluiden kysyntä kasvaa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut tarjoavat kulttuuri- ja liikuntaelämyksiä niin lohjalaisille kuin Lohjan ulkopuolelta saapuville matkailijoille. Laadukkailla ja monipuolisilla kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluilla ja tapahtumilla edistämme lisäksi Lohjan tunnettuutta ja kiinnostavuutta asuinpaikkana ja matkailukohteena.

2. TALOUSARVIOTAVOITTEET

Sivistystoimiala

Painopistealueet	Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari	Vastuuhenkilöt
Lohja on Suomen elinvoimaisin seutukaupunki, sijainniltaan loistava!	Lohja on kestävästi kasvava seutukaupunki	Vahvistamme asemaamme Länsi-Uudenmaan seudullisena kasvukeskuksena ja edistämme laadukkaan opetuksen ja nuorten vapaa-ajanpalveluiden tarjontaa.	Seudullinen yhteistyö on lisääntynyt ja Lohjalla tarjottava koulutus- ja vapaa-ajanpalveluiden tarjonta on parantunut. Palveluiden laadun ja asiakastytytyväsyyden kehitystä mittaavat palvelukohtaiset indikaattorit.	Juha-Pekka Lehmus
Lohja on yllätyksellisten elämysten kaupunki, upeasta luonnostaan tunnettu!	Lohja on yllätyksellisten elämysten ja monipuolisen kulttuurin kaupunki	Vahvistamme kulttuuri- ja tapahtumakokonaisuuksia ja kehitämme paikallista ja seudullista identiteettiä sekä edistämme Lohjan kulttuurista ja matkailullista vetovoimaa.	Tapahtumien määrä ja kävijöiden määrä kaupungin järjestämissä tilaisuuksissa on kasvanut.	Juha-Pekka Lehmus
Lohja on sujuvan arjen kaupunki – oppiva ja hyvinvoiva	Lohjalaiset ovat tyytyväisiä kaupungin palveluihin	Tuotamme laadukkaita ja yhdenvertaiset peruspalvelut, ylläpidämme korkeatasoisia kasvatusta- ja opetuspalveluja sekä suomen että ruotsin kielellä ja edistämme lasten ja nuorten oikeuksia Lapsiystävällinen Lohja –ohjelman periaatteiden mukaisesti.	Palveluiden laadun ja asiakastytytyväsyyden kehitystä mittaavat palvelukohtaiset indikaattorit sekä lasten ja nuorten hyvinvointikysely.	Juha-Pekka Lehmus
Lohja on sujuvan arjen kaupunki – oppiva ja hyvinvoiva	Lohja tarjoaa parhaimmat olosuhteet asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseen	Mahdollistamme monitoimijaisella yhteistyöllä laadukkaita ja saavutettavat kulttuuri-, vapaa-aikapalvelut, joilla parannamme kunta-laistemme hyvinvointia. Kehitämme liikunnan, erityisesti luontoliikunnan, mahdollisuuksia huomioiden kaikki käyttäjryhmät.	Elämänlaatuindikaattori ja HYTE-tulosindikaattorit.	Juha-Pekka Lehmus

Painopistealueet	Strateginen tavoite	Toimenpide	Mittari	Vastuuhenkilöt
Lohja on Suomen elinvoimaisin seutukaupunki, sijainniltaan loistava!	Lohja on kestävästi kasvava seutukaupunki	Pidämme toimialan käyttötulojen tasapainossa ja investoinnit mitoitetaan rahoituskyvyn mukaan. Mitoitamme palvelumme ja niiden tilankäytön asukasaluekohtaisesti palvelutarpeen, talouden kestokyvyn ja yhdenvertaisen saatavuuden mukaisesti.	Toimialan tuottamien palveluiden kustannuskehityksen vuosittainen seuranta. Siivistyspalveluiden toimintakatteen muutos toimialan palveluissa korkeintaan 1,5 %.	Juha-Pekka Lehmus

3. TULOSLASKELMAT (ulkoiset erät, suunnittelutilanne 24.9.2026)

Lautakunta / tulosalue

470 KULTTUURI- JA VAPAA-AJAN LAUTAKUNTA	TP 2025	TA+MUUT. 2026	TOT 6/2026	Mekaaninen 2027	Ero%	LTK 2027	Ero%
Toimintatuotot							
Myyntituotot	533 305	431 000	232 212	543 900	26,2	536 200	24,4
Maksutuotot	1 099 781	1 102 400	491 652	1 121 900	1,8	1 063 300	-3,5
Tuet ja avustukset	38 112	47 100	178 900	25 000	-46,9	10 000	-78,8
Muut toimintatuotot	285 946	130 000	57 740	170 100	30,8	152 200	17,1
Toimintatuotot	1 957 144	1 710 500	960 503	1 860 900	8,8	1 761 700	3,0
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-6 838 154	-7 359 500	-3 798 088	-7 875 100	7,0	-7 635 800	3,8
Palkat ja palkkiot	-5 599 028	-5 938 300	-3 096 541	-6 364 600	7,2	-6 171 600	3,9
Henkilösivukulut	-1 239 127	-1 421 200	-701 547	-1 510 500	6,3	-1 464 200	3,0
Eläkekulut	-1 079 637	-1 193 600	-600 517	-1 269 700	6,4	-1 230 800	3,1
Muut henkilösivukulut	-159 490	-227 600	-101 030	-240 800	5,8	-233 400	2,5
Palvelujen ostot	-3 564 222	-3 396 600	-1 618 905	-3 319 800	-2,3	-3 447 550	1,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-587 011	-577 100	-291 521	-588 900	2,0	-592 500	2,7
Avustukset	-266 971	-273 300	-88 171	-323 400	18,3	-254 100	-7,0
Muut toimintakulut	-222 339	-228 700	-114 514	-190 400	-16,7	-221 500	-3,1
Toimintakulut	-11 478 698	-11 835 200	-5 911 198	-12 297 600	3,9	-12 151 450	2,7
Toimintakate	-9 521 554	-10 124 700	-4 950 695	-10 436 700	3,1	-10 389 750	2,6

Tulosyksiköt

4400 KIRJASTOPALVELUT	TP 2025	TA+MUUT. 2026	TOT 6/2026	Mekaaninen 2027	Ero%	LTK 2027	Ero%
Toimintatuotot							
Myyntituotot	14 064	15 000	6 182	14 300	-4,7	15 300	2,0
Maksutuotot	12 753	15 700	5 206	13 100	-16,6	16 000	1,9
Tuet ja avustukset	30 031	37 100	94 000	19 700	-46,9	0	-100,0
Muut toimintatuotot	77 075	64 600	38 205	45 900	-28,9	74 800	15,8
Toimintatuotot	133 922	132 400	143 594	93 000	-29,8	106 100	-19,9
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-1 988 365	-2 047 900	-1 043 657	-2 136 200	4,3	-2 121 800	3,6
Palkat ja palkkiot	-1 616 351	-1 652 300	-845 072	-1 726 600	4,5	-1 714 900	3,8
Henkilösivukulut	-372 014	-395 600	-198 585	-409 600	3,5	-406 900	2,9
Eläkekulut	-324 903	-332 200	-170 497	-344 400	3,7	-342 200	3,0
Muut henkilösivukulut	-47 110	-63 400	-28 087	-65 200	2,8	-64 700	2,1
Palvelujen ostot	-221 195	-258 700	-93 559	-237 300	-8,3	-248 500	-3,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-430 985	-436 400	-233 982	-433 300	-0,7	-436 600	0,0
Avustukset	-2 500	0	-5 000	-3 000		-3 000	
Muut toimintakulut	-67 353	-69 200	-31 499	-56 600	-18,2	-65 100	-5,9
Toimintakulut	-2 710 398	-2 812 200	-1 407 697	-2 866 400	1,9	-2 875 000	2,2
Toimintakate	-2 576 475	-2 679 800	-1 264 103	-2 773 400	3,5	-2 768 900	3,3

4406 LIIKUNTAPALVELUT	TP 2025	TA+MUUT. 2026	TOT 6/2026	Mekaaninen 2027	Ero%	LTK 2027	Ero%
Toimintatuotot							
Maksutuotot	2 498	0	0	2 500		2 500	
Muut toimintatuotot	127 704	0	0	76 000		0	
Toimintatuotot	130 203	0	0	78 500		2 500	
Toimintakulut							
Palvelujen ostot	-2 717 063	-2 595 000	-1 317 626	-2 584 800	-0,4	-2 643 000	1,8
Toimintakulut	-2 717 063	-2 595 000	-1 317 626	-2 584 800	-0,4	-2 643 000	1,8
Toimintakate	-2 586 860	-2 595 000	-1 317 626	-2 506 300	-3,4	-2 640 500	1,8
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-2 586 860	-2 595 000	-1 317 626	-2 506 300	-3,4	-2 640 500	1,8
4410 KULTTUURIPALVELUT	TP 2025	TA+MUUT. 2026	TOT 6/2026	Mekaaninen 2027	Ero%	LTK 2027	Ero%
Toimintatuotot							
Myyntituotot	519 241	416 000	226 029	529 600	27,3	520 900	25,2
Maksutuotot	1 084 530	1 086 700	486 446	1 106 300	1,8	1 044 800	-3,9
Tuet ja avustukset	8 081	10 000	84 900	5 300	-47,0	10 000	0,0
Muut toimintatuotot	81 167	65 400	19 535	48 200	-26,3	77 400	18,3
Toimintatuotot	1 693 019	1 578 100	816 910	1 689 400	7,1	1 653 100	4,8
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-4 849 790	-5 311 600	-2 754 431	-5 738 900	8,0	-5 514 000	3,8
Palkat ja palkkiot	-3 982 677	-4 286 000	-2 251 469	-4 638 000	8,2	-4 456 700	4,0
Henkilösivukulut	-867 113	-1 025 600	-502 962	-1 100 900	7,3	-1 057 300	3,1
Eläkekulut	-754 734	-861 400	-430 020	-925 300	7,4	-888 600	3,2
Muut henkilösivukulut	-112 379	-164 200	-72 942	-175 600	6,9	-168 700	2,7
Palvelujen ostot	-625 964	-542 900	-207 720	-497 700	-8,3	-556 050	2,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-156 027	-140 700	-57 539	-155 600	10,6	-155 900	10,8
Avustukset	-264 471	-273 300	-83 171	-320 400	17,2	-251 100	-8,1
Muut toimintakulut	-154 986	-159 500	-83 015	-133 800	-16,1	-156 400	-1,9
Toimintakulut	-6 051 237	-6 428 000	-3 185 876	-6 846 400	6,5	-6 633 450	3,2
Toimintakate	-4 358 218	-4 849 900	-2 368 966	-5 157 000	6,3	-4 980 350	2,7

Toimiala

50 SIVISTYS	TP 2025	TA+MUUT. 2026	TOT 6/2026	Mekaaninen 2027	Ero%	LTK 2027	Ero%
Toimintatuotot							
Myyntituotot	6 727 815	5 673 800	2 657 960	6 863 300	21,0	6 646 000	17,1
Maksutuotot	3 253 886	2 938 200	1 684 028	3 319 100	13,0	3 219 000	9,6
Tuet ja avustukset	2 129 075	1 562 154	2 119 679	582 000	-62,7	215 000	-86,2
Muut toimintatuotot	319 595	139 000	66 086	190 100	36,8	180 400	29,8
Toimintatuotot	12 430 370	10 313 154	6 527 752	10 954 500	6,2	10 260 400	-0,5
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-71 446 029	-72 134 601	-38 882 099	-75 447 300	4,6	-73 870 900	2,4
Palkat ja palkkiot	-58 048 293	-58 130 095	-31 466 781	-60 918 200	4,8	-59 645 700	2,6
Henkilösivukulut	-13 397 736	-14 004 506	-7 415 318	-14 529 100	3,7	-14 225 200	1,6
Eläkekulut	-11 714 085	-11 759 393	-6 355 032	-12 206 000	3,8	-11 950 700	1,6
Muut henkilösivukulut	-1 683 651	-2 245 113	-1 060 287	-2 323 100	3,5	-2 274 500	1,3
Palvelujen ostot	-7 675 277	-10 057 233	-4 858 791	-9 232 200	-8,2	-10 016 350	-0,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 917 969	-3 249 500	-1 344 231	-2 895 000	-10,9	-2 876 500	-11,5
Avustukset	-3 946 199	-1 725 220	-732 711	-1 773 800	2,8	-1 438 200	-16,6
Muut toimintakulut	-1 523 550	-1 801 800	-936 387	-1 525 300	-15,3	-1 913 600	6,2
Toimintakulut	-87 509 023	-88 968 354	-46 754 219	-90 873 600	2,1	-90 115 550	1,3
Toimintakate	-75 078 653	-78 655 200	-40 226 467	-79 919 100	1,6	-79 855 150	1,5

4. TALOUSARVION PERUSTELUT, RAKENTEELLISET MUUTOKSET JA PALVELUJEN KEHITTÄMINEN

Toimialan yhteiset tavoitteet vuodelle 2027 rakentuvat kaupungin uuden strategian pohjalle ja antavat selkeän suunnan toimialan palveluiden tulevien vuosien kehittämistyölle. Strategian painopistealueet; elinvoimaisin seutukaupunki, yllätyksellisten elämysten kaupunki sekä oppiva ja hyvinvoiva, välittävät vahvan viestin Lohjan kaupungin tahtotilasta kehittää paikallista palveluntarjontaa ja kuntalaisille tuotettavia palveluita.

Vuoden 2027 aikana sivistystoimiala jatkaa palvelurakenteen uudistamista. Asukasalueiden kuulemiset viedään loppuun kevään 2027 aikana ja niiden pohjalta alueiden palveluverkkoihin esitettäviä uudistuksia valmistellaan kaupunginvaltuuston päätöksentekoa varten syksyllä 2027.

Toimialan yhteiset tavoitteet vuodelle 2027 rakentuvat kaupungin uuden strategian pohjalle ja antavat selkeän suunnan toimialan palveluiden tulevien vuosien kehittämistyölle. Strategian painopistealueet; elinvoimaisin seutukaupunki, yllätyksellisten elämysten kaupunki sekä oppiva ja hyvinvoiva, välittävät vahvan viestin Lohjan kaupungin tahtotilasta kehittää paikallista palveluntarjontaa ja kuntalaisille tuotettavia palveluita.

Vuoden 2027 aikana sivistystoimiala jatkaa palvelurakenteen uudistamista. Asukasalueiden kuulemiset viedään loppuun kevään 2027 aikana ja niiden pohjalta alueiden palveluverkkoihin esitettäviä uudistuksia valmistellaan kaupunginvaltuuston päätöksentekoa varten syksyllä 2027.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden tavoitteena vuonna 2027 kaupunkistrategiaan pohjautuen on edistää asiakkaiden tyytyväisyyttä kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden laatuun ja monipuolisuuteen. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluilla on merkittävä rooli kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisessä ja aktiivisen elämäntavan tukemisessa. Lisäksi painopisteenä on tapahtumien, kulttuurimatkailun ja luontoliikunnan edistäminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Vahvistamme kaupungin vetovoimaa ja edistämme asukkaiden, matkailijoiden ja vapaa-ajan asukkaiden kiinnostusta tarjoamiemme elämyksiä kohtaan.

Lohjan kaupunkistrategiasta johdetun kulttuuriohjelman valmistelua ja toteutusta jatketaan. Kulttuuriohjelma selkeyttää kulttuuripalveluiden tavoitteet, vahvistaa yhteistyötä etenkin kaupungin sisäisten ja ulkoisten kulttuuritoimijoiden välillä ja tukee kumppanuuksia. Kulttuuriohjelma tekee kulttuurista näkyvän ja perustelee sen merkitystä hyvinvoinnin, talouden ja identiteetin näkökulmasta. Kulttuuriohjelmaan sisällytetään kulttuuritilat- ja tapahtumat sekä niiden kokonaisvaltainen kehittäminen.

Valmisteilla oleva taiteen perusopetuksen lakimuutos vaikuttaa toimintaan merkittävästi muuttamalla opetuksen rakenteita, rahoitusperusteita ja opetussuunnitelmia. Taiteen perusopetusta koskevaa lainsäädäntöä uudistamalla parannetaan opetuksen saavutettavuutta ja vahvistetaan koulutuksen laatua. Uusi lainsäädäntö tulee voimaan 1.8.2027.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluissa edistetään arjen turvallisuutta sekä valmiutta palvelujen ylläpitämiseen ja resilienssin edistämiseen poikkeustilanteissa.

Strategian mukaisesti elämyksellisten tapahtumien tuottamista jatketaan. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut tuottavat vuonna 2027 useita tapahtumia tulosalueen käyttötalouden puitteissa. Tapahtumille luodaan kolmen vuoden toiminta- ja kehittämissuunnitelma vuosille 2027-2029. Iltatorit, Factory by the Lake-festivaalit sekä Uuden vuoden juhla toteutetaan kaupunginhallituksen myöntämän määrärahan sekä poikkihallinnollisen yhteistyön turvin.

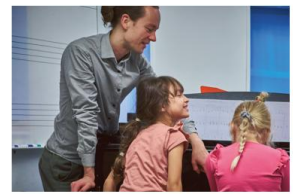
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut huolehtivat kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalveluiden tuottamisesta ja kehittämisestä.

Tulosalueen kustannukset ovat noin 12 milj. euroa vuodessa.

Tulosalueen toimintaa järjestetään yhteensä noin 100 eri pisteessä.

Tulosalueen henkilötyövuosien määrä on noin 220.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden tulosalue muodostuu kolmesta tulosityksiköstä, jotka ovat kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut. Kirjastopalveluita tarjoavat pääkirjaston lisäksi 7 lähikirjastoa, kirjastoauto ja 2 kirjastopistettä. Kulttuuripalveluita tuottavat Lohjan Kaupunginorkesteri, Hiiden Opisto, Länsi-Uudenmaan musiikkiopisto, Lohjan Museo, Lohjan Teatteri ja Yleinen kulttuuritoimi. Liikuntapalveluiden tuottamisesta vastaa Lohjan Liikuntakeskus Oy.

Kirjastopalvelut:

Lohjan kaupunginkirjasto toteuttaa kirjastolaissa yleisille kirjastoille määritellyjä tehtäviä. Kaupunginkirjasto edistää lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Kaupunginkirjasto panostaa vahvasti lasten ja nuorten lukutaidon vahvistamiseen ja edistää omalta osalta Lohjan kaupungin lukutaitostrategian toteuttamista. Lupa- ja valvontaviraston Monilukutaitoinen Lohja –hankkeelle myöntämän hankerahoituksen turvin vuonna 2027 edistetään ja kehitetään kaikkien lohjalaisten monilukutaitoa iästä tai taustasta riippumatta, luodaan pysyviä toimintamalleja ja tuodaan monilukutaito osaksi kaupunkikulttuuria.

Kirjastopalveluiden saavutettavuutta parannetaan vuonna 2027 toteuttamalla omatoimikirjastoratkaisu Saukkolan kirjastoon. Omatoimikirjaston toteuttamisen avulla kirjasto voi olla avoinna myös varsinaisen asiakaspalveluajan ulkopuolella. Ratkaisu laajentaa kirjaston aukioloaikoja kustannustehokkaasti.

Lukki-kirjastot (Lohja, Vihti ja Karkkila) jatkavat kirjastojärjestelmäkartoitusta, koska nykyinen järjestelmä on tulossa tiensä päähän ja uusi järjestelmä on saatava tilalle. Lisäksi Lukki-kirjastojen yhteistyönä toteutetaan Karkkilan kaupunginkirjaston hallinnoimaa Lukin rauhanverkosto –hanketta. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa Lukki-kirjastojen (Karkkila, Lohja, Vihti) roolia demokratian, yhdenvertaisuuden ja sananvapauden edistäjinä kehittämällä turvallisempia, osallistavampia ja yhteisöllisyyttä tukevia tapahtumia alueen asukkaille. Hanke lisää sekä henkilökunnan että asiakkaiden ymmärrystä syrjinnästä, yhteiskunnallisesta polarisaatiosta ja rauhan edistämisestä, rohkaisee asiakkaita itseilmaisuun sekä tukee dialogisia ja inklusiivisia vuorovaikutuskäytäntöjä. Toiminnan keskeisiä muotoja ovat henkilökunnan MOD-koulutukset, asiakkaille suunnatut luovat työpajat, kirjailijavierailut sekä ajankohtainen luentosarja.

Kulttuuripalvelut:

Lohjan kaupunginorkesteri

Lohjan kaupunginorkesteri tuottaa korkeatasoisia ja ammattimaisia konserttielämyksiä Lohjalla sekä tilauksesta myös muilla paikkakunnilla. Toiminta ulottuu Laurentius-salin lisäksi laajasti eri puolille Lohjaa: konsertteja ja musiikkielämyksiä järjestetään muun muassa palvelutaloissa, päiväkodeissa, kirjastoissa, kouluissa ja muissa kaupunkilaisten kohtaamispaikoissa. Toiminnan tavoitteena on edistää laadukasta esittävää taidetta, hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta sekä vahvistaa asukkaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuurielämyksiin.

Vuonna 2027 ohjelmistosuunnittelun lähtökohtina ovat ajankohtaisuus, monipuolisuus ja kokeellisuus. Klassinen ohjelmisto saa rinnalleen uutta ja vähemmän tunnettua musiikkia, ja tuttuja teoksia tarkastellaan tuoreista näkökulmista. Ohjelmistossa vahvistetaan myös naissäveltäjien teosten asemaa. Orkesteri toteuttaa säännöllisesti myös kevyen musiikin tuotantoja.

Lohjan kaupunginorkesteri on aktiivinen osa Lohjan ja Länsi-Uudenmaan kulttuurielämää. Yhteistyötä tehdään kuntien, yritysten, festivaalien ja muiden toimijoiden kanssa. Orkesteri vieraillee konserttisaleissa ja festivaaleilla eri puolilla Suomea sekä toteuttaa tilauskonsertteja muilla paikkakunnilla. Yhteistyö ja laaja toiminta vahvistavat Lohjan kulttuurista tunnettuutta myös kaupungin ulkopuolella.

Vuonna 2027 orkesteri uudistaa ohjelmistosuunnittelun, konserttituotannon ja työnkuvien toimintatapoja. Yhteistyötä lisäämällä vahvistetaan työhyvinvointia, tehostetaan resurssien käyttöä ja parannetaan palvelujen laatua. Laurentius-talon tukipalvelut järjestetään sujuvan ja turvallisen tapahtumatuotannon varmistamiseksi. Orkesterin tunnettuutta ja vaikuttavuutta vahvistetaan edelleen paikallisesti ja valtakunnallisesti. Tavoitteena on rakentaa Lohjan kaupunginorkesterista tunnettu, rohkea ja helposti lähestyttävä toimija, joka tuo musiikin lähelle eri-ikäisiä ja erilaisissa elämäntilanteissa olevia ihmisiä.

Hiiden Opisto

Hiiden Opisto on Lohjan, Vihdin ja Siuntion alueella toimiva kansalaisopisto, joka tuottaa ja edistää elinikäisen ja jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia sekä tukee persoonallisuuden monipuolista kehittymistä ja hyvinvointia. Lukuvuosittain järjestettävä opetus on avointa kaikille riippumatta iästä tai koulutuksesta. Oppia voi IT:tä ja mediaa, taideaineita, liikuntaa, taitoaineita, kieliä sekä yhteiskunnallisia aineita. Hiiden Opistossa voi myös suorittaa avoimen yliopiston opintoja ja taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän. Tarjoamme myös tilauskoulutusta.

Taiteen perusopetuksen lakiuudistus 2027 vaikuttaa toimintaan, sillä Hiiden Opistossa on ollut tarjolla yleinen oppimäärä 500 oppituntia kuvataiteessa aikuisille ja käsityössä lapsille ja aikuisille. Lakiuudistuksen myötä taiteen perusopetuksen tuntimäärä kasvaa 800 oppituntiin, eli opetussuunnitelman uusien perusteiden mukaisten uudistusten lisäksi suunnittelemme uudet 300 tuntia opetusta kaikille kolmelle linjalle. Tämä aiheuttaa tilapäisiä muutoksia työajan käyttöön kolmen vastuuopettajan osalta, sillä uusien opetussuunnitelmien tekoon tarvitaan aikaa opetustyöltä. Taiteen perusopetuksen tuntimäärän kasvulla on vaikutuksensa myös hinnoitteluun, mikä saattaa vaikuttaa osallistujamääriin.

Vuonna 2027 Hiiden Opiston opetustuntimäärä pidetään edellisten vuosien tasolla. Kurssitarjontaa tarkastellaan ja päivitetään toiminta-alueen strategioiden pohjalta. Opetuksen laatua parannetaan pedagogisen kehittämishankkeen 2026 - 2028 myötä. Maksjoen koulukiinteistö siirtyy 1.1.2027 Hiiden Opiston alaisuuteen vastaamaan taito- ja taideaineiden lisäopetustilatarpeeseen. Yhteistyötä työllisyys-, maahanmuutto- ja sosiaalipalveluiden kanssa kehitetään, jotta opetus vastaisi toiminta-alueen tarpeisiin paremmin ja saavuttaisi uusia opiskelijaryhmiä. Kestävän kehityksen sertifiointi uusitaan ja haetaan mukaan Erasmus+ -hanketoimintaan.

Länsi-Uudenmaan musiikkiopisto

Länsi-Uudenmaan musiikkiopisto tarjoaa taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista opetusta ensisijaisesti lapsille ja nuorille. Sen tehtävänä on järjestää musiikin ja siihen läheisesti liittyvien taidemuotojen perusopetusta sekä muuta musiikkikulttuurin kehittämiseen liittyvää toimintaa. Opetuksen tavoitteena on innostaa ja kannustaa oppilaita musiikkiharrastuksen kautta omakohtaisen ja elinikäisen musiikkisuhteen luomiseen sekä tukea oppilaan kasvua, kehitystä ja persoonallisuutta oppilaslähtöisesti.

Laki taiteen perusopetuksesta uudistuu vuonna 2027 ja ohjaa musiikkiopiston toimintaa yhä saavutettavammaksi ja laadukkaammaksi. Opetushallitus uudistaa taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet keväällä 2027, minkä jälkeen paikallinen opetussuunnitelma päivitetään vastaamaan lain perusteita. Uusi opetussuunnitelma astuu voimaan elokuussa 2028.

Musiikkiopisto järjestää opetuspalveluja myös Vihdin ja Siuntion kunnille. Vuonna 2027 musiikkiopiston oppilasmäärä pidetään nykyisellään. Oppilaspohjaa kasvatetaan alueellista toimintaa kehittämällä.

Musiikkiopiston ja Lohjan kaupunginorkesterin opetusvelvollisuuteen liittyvää rakennetta selkeytetään ja poikkihallinnollista yhteistyötä tehostetaan.

Lohjan Museo

Lohjan Museon tehtävä on Lohjan alueen kulttuuriperinnön kerääminen ja säilyttäminen tuleville sukupolville sekä kulttuuriperintöön liittyvän tiedon, tarinoiden ja elämysten välittäminen yleisölle. Lohjan Museo järjestää vuonna 2027 useita tapahtumia ja kolme näyttelyä. Näistä suurin on perusnäyttelyuudistus pedagogion näyttelytilassa, jonka pystyttäminen tapahtuu vuoden 2027 aikana ja avautuu loppuvuodesta. Näyttely kertoo koko nykyisen Lohjan alueen historian tärkeimmät ja kiinnostavimmat hetket. Uuden näyttelykonseptin myötä asiakaskokemus paranuu ja saavutettavuus lisääntyy. Näyttely tarjoaa erilaisia näkökulmia Lohjan historiasta eri kohderyhmille niin lapsille kuin matkailijoillekin. Puutarhassa avautuu taiteilija Salla Ikosen esteettön ympäristötaidenäyttely ja museon vaihtuvien näyttelyjen tilassa Unezza -näyttely.

Lohjan Museo toimii yhteistyökumppanina ulkopuolisten toimijoiden järjestämissä näyttelyissä ja tapahtumissa. Museo on mukana päivittämässä Länsi-Uudenmaan ammatillisten museoiden kokoelmapolitiikkaa, joka linjaa alueellista kokoelmatyötä.

Lohjan Teatteri

Vuonna 2027 *Lohjan Teatteri* tuottaa kolme uutta ensi-iltaa, sekä tarjoaa ammattimaiset puitteet alueen harrastajille. Kevätkaudella teatteri tekee draaman Kotiopettajatar Jane Eyre ja komedian Nelinpeli. Ja syyskaudella 2027 musikaalin tai farssin. Narikka-talkootoimintaa jatketaan Lohjan harrastajanäyttelijät-yhdistyksen kanssa. Oheispalveluna teatteri tarjoaa kahvio- ja pukuvuokraustoimintaa. Alueen kuvataiteilijoilla on mahdollisuus saada näyttelytilaa kahviosta. Yhteistyö jatkuu alueen muiden kulttuuritoimijoiden kanssa.

Kulttuurikierroksia tehdään edelleen tilauksesta, tai sopimuksesta. Lohjan Teatteri on mukana myös erilaisissa yhteisissä kulttuuritapahtumissa kuten esim. Omenakarnevaalit ja Factory by the lake.

Yleinen kulttuuritoimi

Yleinen kulttuuritoimi tukee asukkaiden mahdollisuuksia kulttuurielämyksien tekemiseen ja kokemiseen, edistää kulttuurin saatavuutta ja saavutettavuutta sekä vahvistaa asukkaiden hyvinvointia sekä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. 508-paikkainen Laurentius-sali tarjoaa erinomaiset

piteet niin konserttien kuin seminaarien järjestämiseen. Kaupungin ulkopuolisia taiteen perusopetuksen toimijoita sekä muita kulttuuritoimijoita tuetaan vuosittaisen avustuspäämäärärahan turvin. Yleinen kulttuuritoimi järjestää tai on mukana järjestämässä vuosittain lukuisia tapahtumia.

508-paikkainen Laurentius-sali tarjoaa erinomaiset mahdollisuudet niin konserttien kuin seminaarien järjestämiseen. Laurentius-salin osalta kehitetään aula-, narikka- ja kahvilapalveluja siten, että ne palvelevat Laurentius-talon iltakäyttäjien, niin asiakkaiden kuin henkilöstönkin tarpeita. Salin markkinointia ja myyntiä tehostetaan, kun oheispalvelut on saatu järjestettyä tarkoituksenmukaisesti. Kässän talo Virkkalassa tarjoaa tilat pienempiin kulttuuritapahtumiin ja juhliin.

Hyvinvointisuunnitelmatyö on aloitettu vuonna 2026 ja myös uusi kulttuurihyvinvointisuunnitelma laaditaan vuosille 2027-2030. Hyvinvointisuunnitelmien laatimisesta vastaa hyvinvoinnin ja terveyden asiantuntijaryhmä, jossa kulttuurituottaja edustaa kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluita.

Yleinen kulttuuritoimi on mukana Espoon kaupungin vetämässä Uusi Kulma -hankkeessa, joka jatkuu vuodelle 2027. Tarkoituksena on tarjota syrjäytymisvaarassa oleville kohderyhmille luontotaideretkiä. Lohjalla retkiä on toteutettu maahanmuuttajille sekä mielenterveys- ja päihdekuntoutujille. Retkiä järjestetään Lohjalla yhteensä 8-10. Hankkeessa ovat mukana Espoon ja Lohjan lisäksi Karkkila, Siuntio ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue.

Kulttuuripolkua eli lasten ja nuorten kulttuurikasvatussuunnitelmaa kehitetään edelleen ja vahvistetaan sen jalkauttamista. Taiteen perusopetuksen toimijoiden yhteistyötä edistetään. Lastenkulttuuri nostetaan näkyväksi osaksi kaupungin tapahtumia yhteistyössä kaupungin ja kolmannen sektorin kanssa. Lastenkulttuuripalveluja kehitetään kaupunkilaisten tarpeiden ja toiveiden pohjalta. Kulttuurisisältöjä tuodaan lasten ja nuorten arkeen päiväkodeissa, kouluissa ja eri puolilla Lohjaa.

Valtakunnalliseksi laajeneva kulttuuripankki, jossa taiteilijat ja muut luovan alan toimijat voivat tarjota tilattavaksi taide- ja kulttuurisisältöisiä palvelujaan, edistää luovien alojen työllisyyttä ja kulttuurin saavutettavuutta kunnissa. Kulttuurikahvila-tilaisuudet kokoavat yhteen lohjalaiset taiteilijat, kulttuuriyhdistykset, tapahtumajärjestäjät ja tapahtumien järjestämisen mahdollistajat säännöllisesti yhteen eri aiheiden äärelle. Tilaisuuksia järjestetään 3-4 kertaa vuodessa.

Liikuntapalvelut:

Tiiviinä osana Lohjan kaupungin sivistyspalveluita Lohjan Liikuntakeskus Oy hoitaa kunnallisen liikuntatoimen tehtäviä Lohjalla lohjalaisten hyvinvoinnin ja terveyden lisäämiseksi. LLK Oy vastaa liikuntapaikkojen ylläpidosta sekä liikuntaan aktivoinnista.

Liikuntapaikkaverkosto on koko Lohjan kattava ja se palvelee kouluja, omaehtoisia liikkujia, järjestöjä ja urheiluseuroja. Liikuntakeskus huolehtii siitä, että liikuntapaikat ovat siistejä, turvallisia ja liikkumaan houkuttelevia. Lisäksi Lohjan Liikuntakeskus Oy pyrkii edistämään lähiliikuntamahdollisuuksia ja liikuntahankkeita yhteistyössä Lohjan kaupungin kanssa.

Liikuntapalveluiden osalta pyritään tuottamaan erityisesti niitä palveluita, joita markkinat tai kolmas sektori eivät tarjoa. Tämän vuoksi tehdään tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueen, kaupungin muiden toimialojen, liikunta-alan yritysten, liikunta- ja urheiluseurojen sekä muiden yhdistysten kanssa. Avustusjärjestelmällä pyritään mahdollistamaan liikunnan harrastaminen kaikille varallisuudesta riippumatta. Avustusjärjestelmässä panostetaan myös entistä enemmän liikuntapudokkaiden tukemiseen. Markkinoinnissa panostetaan monipuolisesti sosiaalisen median kanaviin ja Lohjan liikunnallista brändiä vahvistetaan strategisesti.

Liikuntatoimen resurssit muodostuvat valtuuston myöntämästä konserniavustuksesta ja käyttäjiltä perittävistä käyttömaksuista.

5. HENKILÖSTÖMUUTOKSET

Länsi-Uudenmaan musiikkiopiston kolmen sivutoimisen tuntiopettajan nimikkeet muutetaan päätoimiseksi tuntiopettajaksi ja samalla luovutaan laulun lehtorin vakanssista. Muutos on kustannusneutraali ja toteutetaan talousarvion sisällä.

Lohjan kaupunginorkesterin orkesteriassistentin nimike muutetaan orkesterikoordinaattoriksi. Muutos toteutetaan talousarvion sisällä.

Hiiden Opiston viestintäteknologian opettajan viran ja kahden päätoimisen opettajan toimen muuttaminen kolmeksi suunnittelijaopettajan toimeksi. Muutos voidaan toteuttaa talousarvion sisällä eikä vaadi erillistä määrärahaa.

Henkilöstöresurssin muista muutostarpeista tehdään selvitystyö ja toteutetaan tarvittavat muutokset talousarvion sisällä.

6. MERKITTÄVÄT INVESTOINNIT

Taimiston liikuntapuiston rakentaminen jatkuu tekojään rakentamisella.

Harjun liikuntakeskuksen alueen kehittäminen jatkuu vuonna 2027 ohjausryhmän johtamana pohjautuen loppuvuonna 2024 hyväksyttyyn suunnitelmaan.

Mäntynummen monitoimijatalon toteutusta jatketaan valtuuston tekemän päätöksen mukaisesti ja haikarin uuden saunan rakentaminen alkaa huhtikuussa vanhan saunan purkamisella.

Sivistystoimialan irtaimen omaisuuden investointeihin on alustavassa investointisuunnitelmassa esitetty yhteensä 0,9 milj. euroa, jakautuen kasvu ja oppiminen 0,8 milj. euroa sekä kulttuuri- ja vapaa-aika 0,1 milj. euroa. Määrärahaa ei käytetä kiinteisiin kalusteisiin. Määrärahaa käytetään pääasiassa TVT-laitteiden päivittämiseen, yksiköiden toimintavarustusten ja kalusteiden uusimiseen tai ensikertaiseen varustamiseen.

7. HANKINTASUUNNITELMA

Talousarvion laatimisohteiden mukaisesti toimielimet valmistelevat samanaikaisesti talousarvion kanssa talousarvion kanssa yhtenäisen hankintasuunnitelman. Toimielimet esittävät hankintasuunnitelman hankintapalveluille 30.9. mennessä.

Hankintasuunnitelmaa päivitetään talousarvion käyttösunnitelman käsittelyn yhteydessä tammikuussa 2027 ja tarvittaessa talousarviovuoden aikana.

Kulttuurin ja vapaa-ajan hankintasuunnitelma on liitteenä.

8. SUUNNITTELUKAUDEN 2028-2030 KEHITTÄMINEN

Lohjan Liikuntakeskus Oy edistää kaikkien lohjalaisten hyvinvointia ja onnellisuutta "Lohjan Liikuntaohjelma 2030:n" ohjaamana. Tavoitteena on liikuttaa kaikkia lohjalaisia laadukkailla liikuntapaikoilla ja tarjota korkeatasoisia liikuntapalveluita. Erityisesti keskitytään kehittämään nuorten ja senioreiden liikuntamahdollisuuksia ja samalla tavoittaa terveytensä kannalta liian vähän liikkuvat kaikissa ikäryhmissä.

Harjun urheilukeskuksen kehittämishanke perustuu Lohjan kaupungin Swecon vuonna 2025 tilaamaan Masterplanin. Kehittämishankkeen keskeisenä tavoitteena on rakentaa Harjun urheilukeskukseen uusi jäähalli ja uusi uimahalli tässä järjestyksessä. Kehittämishankkeen avulla Harjun urheilukeskuksesta pyritään muodostamaan korkeatasoinen, ympärivuotisesti houkutteleva vapaa-ajan keskus.

Kaupunginkirjasto edistää lasten ja nuorten lukutaidon vahvistamista hallitusohjelman *Vahva ja välittävä Suomi* linjausten mukaisesti sekä on mukana toteuttamassa ja kehittämässä Lohjan kaupungin lukutaitostrategiaa.

Lohjan kaupunginkirjaston/Lukki-kirjastojen nykyinen kirjastojärjestelmä on tarve kilpailuttaa. Kirjastojärjestelmä on koko nykyaikaisen kirjastotoiminnan ydin, jota ilman kirjasto ei voi toimia lainkaan. Se sisältää asiakas- ja aineistorekisterin, metadatan sekä logistiikan. Kirjastojärjestelmän vaihtuessa myös kokoelman metadata-arkkitehtuuri saattaa vaihtua, sillä uusissa järjestelmissä se on erilainen kuin vanhoissa. Se tarkoittaa datan konversiota yli puolelle miljoonalle niteelle, kun jokaisella yksittäisellä niteellä on satoja muuttujia. Tämä datakonversio on järjestelmävaihdon suurin yksittäinen osa-alue, mutta työtä ja kustannuksia aiheutuu myös automaation, laskutuksen, asiakasliittymän, verkkomaksutoimintojen ja muiden rajapintaratkaisujen siirtymisestä uuteen järjestelmään. Uuteen järjestelmään siirtyminen kilpailutuksineen on ainakin yli vuoden projekti ja tarvitsee niin henkilöstöresurssia kuin käyttöönottoon varattavan määrärahan. Vuosien 2027-2029 aikana kaupunginkirjaston teknisen viitekehysten painopiste tulee olemaan Lukki-kirjastojen käytössä olevan kirjastojärjestelmän vaihtuminen uuteen, mahdollisesti nykyisestä MARC-pohjaisesta metadata-arkkitehtuurista FRBR-metadatarakenteen omaavaan järjestelmään.

Paikalliset taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmat päivitetään vastaamaan uudistuvaa taiteen perusopetuslakia uuden lainsäädännön voimaantulon 1.8.2027 jälkeen. Opetushallitus on asettanut TOPS2028-valmistelutyötä tukemaan ohjausryhmän ja taiteenalakohtaiset työryhmät. Tarkoituksena on laatia uudet perusteet eduskunnan päättämän taiteen perusopetuksen lakiuudistuksen mukaisesti. Uudet paikalliset opetussuunnitelmat otetaan käyttöön elokuussa 2028.

Tapahtumatoimintaa kehitetään osana kaupungin elinvoiman, tunnettuuden ja vetovoiman vahvistamista. Tavoitteena on muodostaa tapahtumista toisiaan täydentävä kokonaisuus, joka hyödyntää Lohjan kulttuuri-, luonto- ja järvikaupungin erityispiirteitä sekä kaupungin eri alueiden vahvuuksia. Kehittämisessä vahvistetaan kaupungin, yritysten, yhdistysten, yhteisöjen ja muiden toimijoiden yhteistyötä sekä luodaan edellytyksiä uusille tapahtumakonsepteille ja kumppanuuksille. Tapahtumien suunnittelussa painotetaan saavutettavuutta, kestävyyttä, osallisuutta ja ympärivuotisuutta. Tavoitteena on lisätä Lohjan tunnettuutta kiinnostavana elämys- ja kulttuurikaupunkina sekä vahvistaa tapahtumien myönteisiä vaikutuksia paikalliseen elinkeinoelämään ja kaupunkikuvaan.

Lohjan kaupunginorkesterin saavutettavuutta ja saatavuutta lisäävää yleisötyötä kehitetään edelleen Lain esittävän taiteen edistämisestä tavoitteiden mukaisesti. Yhteistyötä oppilaitosten, päiväkotien ja palvelutalojen kanssa vahvistetaan, ja orkesterin yleisötyön palveluja tarjotaan myös muille alueen kunnille. Tavoitteena on tavoittaa uusia yleisöjä ja vahvistaa orkesterin roolia koko alueen kulttuuripalveluna. Yleisötyön tuloja ja toiminnan muuta ulkopuolista rahoitusta kasvatetaan lisäämällä yritys yhteistyötä ja aktiivisella avustusten haulla. Lisäksi kartoitetaan ja ratkaistaan orkesterin hallinnon ja opetustoiminnan tilatarpeet toimivien ja tarkoituksenmukaisten työskentely- ja opetustilojen turvaamiseksi. Orkesterin toiminnanohjauksen ja hallinnollisten prosessien kehittämiseksi selvitetään lisäksi OPAS-järjestelmän käyttöönoton edellytykset, hyödyt ja kustannusvaikutukset. Orkesterin ohjelmistosuunnittelua jatketaan pitkäjänteisesti tavoitteena korkeatasoinen, monipuolinen ja kiinnostava konserttitarjonta. Ohjelmistossa vahvistetaan rohkeaa ja innovatiivista otetta sekä etsitään uusia tapoja yhdistää taiteellisesti kunnianhimoisia sisältöjä yleisöjen kiinnostukseen ja muuttuviin kulttuuripalvelujen tarpeisiin.

Taiteen perusopetuksen lakimuutos tulee muuttamaan Hiiden Opiston tarjoaman opetustuntimäärän samalle tasolle nykyistä laajaa oppimäärää tarjoavien oppilaitosten kanssa, joten Hiiden Opistollekin osoitetaan rahamäärä taiteen perusopetuksen toteuttamiseen. Lakimuutos tulee nostamaan taiteen perusopetuksen opintomaksua opetustuntimäärän nousun myötä. Pedagogisen kehittämishankkeen loppuessa 2028 opiston toiminnan kehittämiseen haetaan uutta hanke- rahoitusta. Tilatarpeita sekä hallinnon että opetustilojen osalta kartoitetaan ja ratkaistaan. Yhteistyötä Hiiden Opiston toiminta-alueen työllisyys-, maahanmuutto- ja sosiaalipalvelujen kanssa tiivistetään. Tilaus- ja täydennyskoulutustoimintaa vahvistetaan. Tavoitteena on jatkaa Hiiden Opiston näkyvyyden ja saavutettavuuden parantamista.

Yhteistyötä Laurentius-talon toimijoiden kesken kasvatetaan edelleen. Monitoimijatalon yhteisöllisyyttä, monikulttuurisuutta ja toimintojen erilaista osaamista hyödyntäen tuotetaan yhteisiä hankkeita, jotka lisäävät osallisuutta. Iltakäyttäjiä päivittäin palvelevan kahvilan avaamista selvitetään. Talon aula- ja vahtimestaripalveluja kehitetään.

Lohjan Museon uusi pysyvä näyttely pedagogiossa on avautunut loppuvuodesta 2027. Näyttely herättää valtakunnallista kiinnostusta ja museon eriteemaiset ja laadukkaat vaihtuvat näyttelyt lisäävät matkailijoiden ja paikallisten kävijöiden määrää. Museon muita pysyviä näyttelyitä päivitetään. Lohjan alueelliselle museotyölle on selvä kysyntä, joka on tullut esille vuosina 2025–2026 toteutuneessa Koko Lohjan museo –hankkeen myötä. Museolla on tarve museopedagogin vakanssille, joka on museoalan ja pedagogisen osaamisen ammattilainen. Museopedagogi pitää yllä kiinteää yhteyttä eri ryhmiin kuten päiväkoteihin, kouluihin, ikäihmisiin ja maahanmuuttajiin. Hän kehittää opastuksia ja oppimateriaalia museon sisältöjen pohjalta. Tämä parantaa museopalveluiden saavutettavuutta ja lisää yhteistyötä eri puolille Lohjaa. Museopedagogi pystyy myös toteuttamaan ja koordinoimaan museon hankkeita.

Kulttuuriomaisuuden turvaamiseen ja suojeluun normaali- ja poikkeusolosuhteissa kiinnitetään enemmän huomioita. Museon pelastussuunnitelmaa päivitetään kokoelmien arvottamisen perusteella. Lisäksi jatketaan luetteloimattomien ja digitoimattomien kokoelma-aineistojen luettelointia. Samalla parannetaan museokokoelmien digitaalista saavutettavuutta lisäämällä aineistoja valtakunnalliseen tiedonhakupalveluun Finnaan. Kokoelmatyössä painotus on koko Lohjaa koskevan aineiston lisääminen kokoelmissa. Sammatissa sijaitsevan Johannes Lohilammen museon tunnettavuutta ja toiminnan kehittämistä jatketaan.

9. PALVELUTUOTTEET

Suorite	TA2026	TA2027	TS2028	TS2029	TS2030
1. Kaupunginkirjasto					
Kävijät (sis. myös verkkokirjastokäynnit, jotka saadaan aina vuoden lopussa)	660 000	670 000	670 000	670 000	670 000
-Yksikkökustannus, euroa/suorite	6,06	-	-	-	
Lainaukset (sis. myös digitaaliset lainat, joista osa saadaan vasta vuoden lopussa)	760 000	760 000	760 000	760 000	760 000
Yksikkökustannus, euroa/suorite	5,71	-	-	-	
2. Hiiden Opisto ja Länsi-Uudenmaan musiikkiopisto					
Hiiden opiston oppilasmäärä, netto	5 271	5 421	5 571	5 571	5 571
- Yksikkökustannus, euroa/suorite	333	-	-	-	
Musiikkiopiston oppilasmäärä	850	900	900	900	900
-Yksikkökustannus, euroa/suorite	2 528	-	-	-	
3. Museo, kaupunginorkesteri ja teatteri					
Museon kävijät	30 000	35 000	40 000	40 000	40 000
- Yksikkökustannus, euroa/suorite	26,20	-	-	-	
Kaupunginorkesterin kävijät	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000
- Yksikkökustannus, euroa/suorite	39,15	-	-	-	
Teatterin kävijät	7 500	8 000	8 000	8 000	8 000
-Yksikkökustannus, euroa/suorite	67,95	-	-	-	
4. Liikuntakeskus					
Liikuntasuoritteet	1 630 000	1 630 000	1 630 000	1 630 000	1 630 000
- Yksikkökustannus, euroa/suorite					

Yksikkökustannukset määritellään budjetoinnin myöhemmässä vaiheessa, kun sisäiset erät ovat selvillä.

LIITE

Hankintasuunnitelma 2027

Hankintasuunnitelma 2027											Tilanne			
Hankinta	Voimassa oleva Kilpailutuksen ajankohta kk/vvvv	KYLÄ/EI	Laji: TAVARA	Laji: PALVELU	Laji: URAKKA	Laji: ERITYISALAT	PIENHANKINTA	KANSALLINEN	EU	Hankinnan arvo sopimuskaudella € (tarjouspyyntö- vaiheessa)	Vastuu- henkilöt	Kilpailutus	Päätös	Sopimus
Puitesopimukset														
Kirjaston kirjat ja niihin liittyvät AV-materiaalit hankintaportaalitilauksina	2022	x	x						x	247 000 / 1v	Lonkainen/Lämsä			x
Kirjaston kirjat ja niihin liittyvät AV-materiaalit 2026-2030/Numera Palvelut Oy:n puitejärjestely, sopimuskausi 17.10.2026 - 30.9.2030	2026		x						x		Lonkainen/Lämsä			
Julkaisujen tilauspalvelu 2025	2025	x	x						x	55 000 / 1v	Lonkainen			x
Musiikkiopiston aulan kalusteiden uusiminen	2026	x								15 000	Ketola	x		
Palveluhankinnat														
Hiiden Opiston opinto-oppaan jakelu	4/2025	x		x						18 274 /2v	Surakka/ Lonkainen			x
Hiiden Opiston opinto-oppaan painatus	6/2025	x		x						42 630 /2v	Surakka/ Lonkainen			x
Lukki-kirjastojen kirjastoaineistokuljetukset 2026-2027 (optio 2028 ja 2029)	9/2025	x		x				x		87 298 /4v	Lonkainen			x
Yhteistyösopimus e-kirjastopalveluiden tuottamisesta	2023	x		x						32 000 /1v	Lonkainen/Strömberg			x
Kirjastopalvelun bibliografisen tietokannan käyttöoikeussopimus	2019	x		x						13 000 / 1v	Lonkainen/Strömberg			x
Pianojen ja flyygeliä huolto ja viritys	9/2026	x		x			x				Ketola/Malmi	x		
Esiintyjät, vierailevat artistit ja taiteilijat	2027			x		x				100 000 / v	Niittymaa / Ketola / Lonkainen			
Järjestyksenvalvonta tapahtumissa	5/2026	x		x		x	x			90 000	Lonkainen / Ertek			x
Tapahtumien ja festivaalien avustavat palvelut	6/2026			x		x	x			20 000	Ertek	x		
Äänentoisto FBTL-festivaalilla	2/2027			x			x			25 000	Niittymaa / Lonkainen	x		
Teatterin ohjelmiston lupamaksut ja lipputuloista maksettava tekijänoikeuspalkkio	2027			x			x			20 000- 30 000	Niinikoski/Lonkainen			x
Taloushallinto- ja palkanlaskentapalvelut (LLK Oy)	7/2026	x							x	80000	Jukka Vienenonen	x		
Siivouspalveluiden hankinta (LLK Oy)	8/2026	x		x					x	80000	Santtu Hägg			x
Vartiointipalveluiden hankinta (LLK Oy)	3/2026			x			x			30000	Santtu Hägg		x	
Näytteenottopalvelut (LLK Oy)	3/2026	x		x			x			30000	Santtu Hägg			x
Allasvesikemikaalit (LLK Oy)	3/2026	x	x				x			30000	Santtu Hägg			x
Liikunnanohjauspalvelut (LLK Oy)	6/2026			x			x			11000	Salla Munukka	x		
Kartoituspalvelut (LLK Oy)	7/2026			x			x			13000	Minna Nuppola	x		
Uimaopetuspalvelut (LLK Oy)	6/2026			x			x			4000	Salla Munukka	x		
Mainostoimistopalvelut (LLK Oy)	8/2026			x			x			10000	Minna Nuppola	x		
AV-tuotantojen suunnittelu ja toteutus	12/2026-1/2027			x		x	x			10 000	Juvonen-Eskola			
Äänisuunnittelu	3-4/2027			x		x	x			5 000	Juvonen-Eskola			
Valaistussuunnitelma	7-8/2027			x		x	x			5 000	Juvonen-Eskola			
Näyttelyrakentaminen	3-4/2027			x			x			20 000	Lonkainen /Juvonen-Eskola			
Sähköasennukset	1/2027			x			x			2 000	Juvonen-Eskola			
Omatoimikirjastoratkaisu Saukkolan kirjastoon	4-5/2027			x			x			30 000	Lonkainen			
Sähköisesti laskettavat valoansaajat	2/2027		x				x			20 000	Lonkainen/Niinikoski			
Kone- ja tavarahankinnat														
Teatterin kahviotuotteet valmistus ja kuljetus	4/2026		x	x			x			15 000/vuosi	Niinikoski/Lonkainen			x
Näytöt Lohjan Museon perusnäyttelyyn	8-9/2026		x				x			40 000	Juvonen-Eskola/Lonkainen	x		
Kaupunginkirjaston esittely- ja opasteratkaisujen uusiminen	09/2026		x				x			15 000	Lonkainen	x		
Kaupunginkirjaston automaattilaitteet ja tykit			x				x			25 000	Lonkainen			
Lohjan Teatterin äänipöytä			x				x			5 000	Niinikoski/Lonkainen			
Robottileikkurien hankinta 2 kpl (LLK Oy)	04/2026	x	x				x			15 000	Santtu Hägg		x	
Allasnostin (LLK Oy)	06/2026		x				x			15 000	Salla Munukka	x		
Myytävät uintituotteet ja -lelut (LLK Oy)	07/2026		x				x			13 000	Minna Nuppola	x		
Työvaatteet (LLK Oy)	09/2026		x											
AV-laitteisto Neidonkeidas (LLK Oy)	05/2026		x				x			6 000	Santtu/Salla	x		
Ensiapuvälineistö (LLK Oy)	09/2026		x											
Olosuhdehallitut vitriinit ja näyttelykalusteet	4-5/2027		x			x	x			30 000	Lonkainen /Juvonen-Eskola			
Vitriinivalot ja valotekniikka	3-4/2027		x			x	x			30 000	Lonkainen /Juvonen-Eskola			
Näyttelytuloitteet ja markkinointimateriaalit	5-6/2027		x			x	x			7 500	Juvonen-Eskola			

